



Antwoord op **8** prangende vragen over cryptosporidiose bij kalveren

Cryptosporidiose, kalverdiarree veroorzaakt door de parasiet *Cryptosporidium parvum*, is een vervelende infectieuze aandoening. Zeker nu het belang van een optimale ontwikkeling van het kalf steeds duidelijker wordt, is deze aandoening niet wenselijk en vraagt dan ook om een structurele en consequente aanpak.

Omdat er veel onwetendheid is, geeft MSD Animal Health antwoord op de meest prangende vragen omtrent cryptosporidiose.

Vraag 1

Hoe onderscheid ik kalverdiarree van 'gewoon' dunnere mest?

> Antwoord:

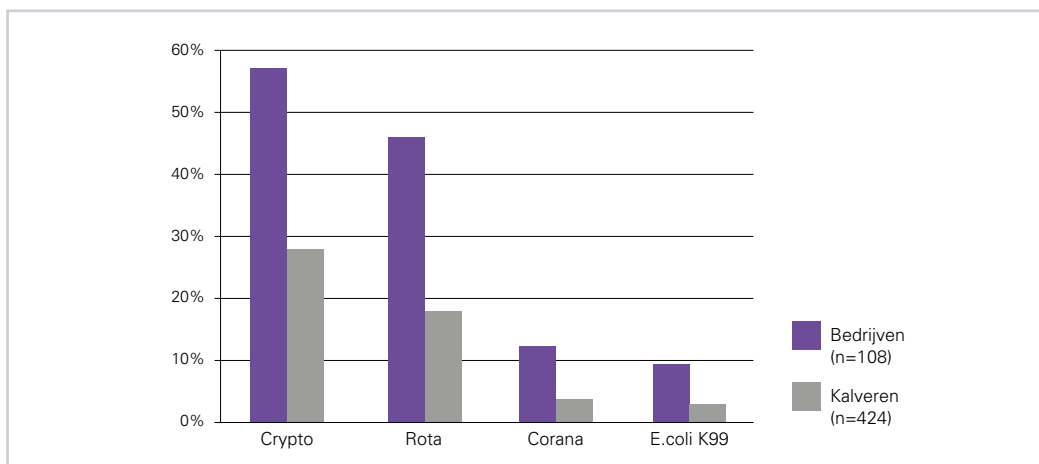
De vraag is of 'gewoon' dunnere mest normaal is? Zodra de mest van consistentie verandert, is er iets veranderd op darmniveau. Veel oorzaken zijn mogelijk, denk aan voerovergangen en ziekteverwekkers. Belangrijk is goed te kijken naar het kalf en de omstandigheden op het bedrijf. Zoals de conditie van de kalveren, het gedrag, de vacht en de buikomvang. MSD biedt een [scorekaart](#) aan, speciaal ontwikkeld om meer inzicht te krijgen in de algehele conditie van het kalf. Neem contact op met uw dierenarts, wanneer uw kalveren afwijkende mest hebben en/of achterblijven in de ontwikkeling. Na het stellen van de juiste diagnose zal de dierenarts een plan van aanpak formuleren dat past bij uw bedrijf.

Vraag 2

Hoe vaak komt een besmetting met crypto voor?

> Antwoord:

Door de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) is een aantal jaren geleden onderzoek gedaan naar de mestconsistentie van jonge kalveren. Daarbij is ook gekeken of er ziekteverwekkers aangetoond konden worden in deze monsters. In dit onderzoek werd op bijna 60 procent van de bedrijven *Cryptosporidium parvum* aangetoond. Deze parasiet is de veroorzaker van de infectieziekte cryptosporidiose. Nu het op een meerderheid van de Nederlandse bedrijven is aangetoond, betekent dat nog niet dat er altijd diarreeproblemen aanwezig zijn. Bij goede hygiënische omstandigheden en goede weerstand van het kalf, heeft cryptosporidiose minder kans om problemen te veroorzaken.



Vraag 3

Wat gebeurt er als ik niets doe tegen cryptosporidiose?

> Antwoord:

Wanneer de conditie van kalveren onvoldoende is, of als het aantal opgenomen oöcysten (de eitjes van de parasiet) erg hoog is, raakt de darmwand zo beschadigd dat de dieren ziek worden. Zieke kalveren scheiden zeer grote hoeveelheden oöcysten uit. Hierdoor neemt de infectiedruk in de omgeving toe. Dit vormt een belangrijke infectiebron voor andere kalveren waardoor er een vicieuze cirkel ontstaat waarbij oudere kalveren steeds de jongere besmetten. Alleen het doorbreken van deze vicieuze cirkel zorgt ervoor dat er weer balans ontstaat tussen de weerstand van de kalveren en de infectiedruk op het bedrijf. Daarom is een eenmalige behandeling van één of enkele kalveren vaak niet afdoende om voor langere tijd van alle problemen af te zijn.

In de aanpak van cryptosporidiose zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- Behandeling van alle kalveren
- Goede hygiëne in de omgeving
- All-in/all-out werken
- Goed en voldoende voer

Vraag 4

Hoe kan ik zien dat het om een besmetting met cryptosporidiose gaat of om een andere diarreeveroorzaker?

> Antwoord:

Je kunt aan het kalf niet zien dat cryptosporidiose de veroorzaker van een diarreeprobleem is. De leeftijd van het kalf kan wel een indicatie geven, maar met mestonderzoek (sneltest) en sectie-onderzoek kan de werkelijke veroorzaker aangetoond worden. Vaak moeten er meerdere monsters van verschillende kalveren onderzocht worden om een goed inzicht te krijgen.

Vraag 5

Wat moet ik doen als ik denk dat cryptosporidiose op mijn bedrijf heerst?

> Antwoord:

Koeien dragen cryptosporidiose vaak bij zich en rond het afkalven kan door het afkalfproces de infectiedruk oplopen. Daarnaast zijn kalveren met een crypto-besmetting een risico voor andere kalveren. Om een crypto-probleem op een bedrijf aan te pakken start men in de afkalfstal. Zorg voor een schone ruimte voor afkalfende koeien. Voorkom ook dat kalveren in contact komen met mest van andere kalveren. Vang kalveren op in een schone, ontsmette en warme ruimte. Speelt er een besmetting op het bedrijf? Behandel alle kalveren (individueel doseren) vanaf 24 uur na geboorte dagelijks met Halocur gedurende 7 dagen. Hierdoor kan de infectiedruk onder controle gehouden worden.

Daarnaast is het ook van belang om uit te sluiten dat er geen andere veroorzaker is. Indien bijvoorbeeld het rotavirus ook een rol speelt, kunnen de drachtige koeien gevaccineerd worden met Rotavec Corona. Kalveren krijgen dan specifieke bescherming binnen via de biest tegen deze ziekteverwekker. Naast deze maatregelen is een goede algehele weerstand van het kalf van belang: goed biestmanagement en goede voeding zijn essentieel. In het management moet gekeken worden naar de dierstromen. Werken met vaste groepen (all-in/all-out), kleinere groepen met een minimaal leeftijdsverschil (niet meer dan 4 weken) helpen de crypto-problematiek te beheersen.





Vraag 6

Hoe kom ik van cryptosporidiose af?

> Antwoord:

Cryptosporidiose helemaal van het bedrijf elimineren is niet mogelijk. De parasiet is overal op de wereld aanwezig. Bedrijven met een matige hygiëne lopen een grotere kans op een overmatige besmetting. Daarnaast zijn kalveren met een verminderde afweer meer vatbaar. Deze dieren worden sneller en heviger ziek, wanneer cryptosporidiose zich in deze dieren nestelt. Het belangrijkste is dus voorkomen dat dieren een zware besmetting oplopen en ziek worden. In de aanpak zijn er drie punten van belang:

1. Individuele aanpak van het kalf met Halocur en daarnaast zorgen voor een goede weerstand van het kalf.
2. Goede hygiëne beginnend in de afkalfstal en kalveren opvangen in een schone, ontsmette omgeving.
3. Managementmaatregelen; volgens all-in/all-out werken, groepen niet te groot en leeftijdsverschil minimaal houden.

Vraag 7

Ben ik klaar na bestrijding van cryptosporidiose?

> Antwoord:

Nee, volwassen koeien dragen de ziekteverwekker bij zich en hierdoor zal *Cryptosporidium parvum* moeilijk permanent uit de omgeving te verwijderen zijn. Goede hygiëne, goede algehele weerstand en volgens all-in/ all-out werken zullen altijd een aandachtspunt blijven in het management. Zie antwoord vraag 5 en 6.

Vraag 8

Wat wist ik nog niet van cryptosporidiose dat ik altijd had willen weten?

> Antwoord:

Kijk altijd verder of er niet nog andere ziekteverwekkers een rol spelen. Neem meer dan één mestmonster om goed inzicht te krijgen. Verder heeft onderzoek aangetoond dat een gezond goed doorvoed kalf veel minder snel problemen krijgt veroorzaakt door de parasiet *Cryptosporidium parvum*.